

“Gebruiksgemak en snel oplossen van Crown MH is een voordeel voor mij”

Leon Wisse uit Kamperland is een zeer ervaren praktijkdeskundige als het gaat om de toepassing van de kiemregulator maleïne hydrazide (MH) in consumptie-aardappelen en zaaiuien. Als gewasverzorger bij de Coöperatieve Sproeivereniging Noord-Beveland en loongasser is hij blij dat MH inmiddels in vloeibare vorm beschikbaar is: “Nu weet ik zeker dat door het snelle en gemakkelijke oplossen de menging in de tank optimaal is voordat ik begin met spuiten.”

“Het is altijd goed opletten met het weer en het gewasstadium wanneer je Crown MH gaat spuiten, zowel in aardappelen als in uien”, heeft Wisse geleerd. “Bij beide gewassen gaat het erom dat je het middel toepast bij groeizaam weer en bij een niet al te hoge temperatuur. Percelen die een Crown MH behandeling nodig hebben plan ik altijd in voor de avonduren. In aardappelen is het van belang dat het loof nog vitaal is. Echter een geel blaadje als teken van de beginnende afrijping is geen enkel probleem. Daarbij is het van essentieel belang om te letten op de tijdsduur vanaf het spuiten tot het moment van loofdoding. Die hoort drie tot vijf weken te zijn. Dit om de Crown MH voldoende tijd te geven om volledig naar de knollen te bewegen. Eerder spuiten dan vijf weken voor de geplande loofdoding geeft meer kans op gewasremming”, weet de praktijkman. “Bij uien is het optimale spuittijdstip het moment waarop het gewas echt begint te strijken”, is de ervaring van Wisse. “Als je de genoemde criteria opvolgt, dan heb je het meeste profijt van de behandeling”, meent Wisse. Hij is blij dat vloeibare Crown MH beschikbaar is. “Voorheen werkten we met de spuitkorrel, dat lastiger

“Niet alleen het gebruiksgemak met de vloeibare Crown MH, maar ook het snel en gemakkelijk oplossen in de tank is een voordeel voor mij”, legt Leon Wisse uit.

te doseren is. Niet alleen het toedieningsgemak met de vloeibare Crown MH, maar ook het snel en gemakkelijk oplossen in de tank is een voordeel voor mij.”

Later gassen

Wisse ziet als loongasser in aardappelen ook heel veel product in de schuur. “Vaak hoef je een met Crown MH behandelde partij pas na de jaarwisseling voor het eerst te gassen. Het moment voor de eerste gasbeurt hangt sterk af van de conditie en kiemlust van de partij en het ras. Veelal is het niet nodig om bij het zien en voelen van de eerste witte puntjes gelijk met gassen te starten. Je kunt beter eerst

nagaan of de kieming in de hele cel gelijk is. Dat doe je door op de hoop gaten op verschillende plaatsen tot 50 centimeter diep te graven. Zie je overal in de partij beginnende kiemen, dan is het tijd om de eerste gasbeurt te geven. Wat Wisse van de telers meekrijgt, is dat ze ook positief zijn over het geringe gewichtsverlies van aardappelen die met Crown MH behandeld zijn. “Ik heb een klant die twee cellen naast elkaar op gelijke hoogte heeft gevuld bij het inschuren. De ene cel is behandeld met Crown MH en de andere niet. In de maand maart was het hoogteverschil maar liefst 30 centimeter in het voordeel van de met Crown MH behandelde partij.” Een prachtig resultaat! 🏰

Probleemloos lang bewaren met Crown MH

Akkerbouwer Wim van der Moere uit Kamperland is bijzonder tevreden over de werking van Crown MH, zowel in zijn zaaiuien, maar zeker ook in de fritesaardappelen die hij teelt en opslaat. Zowel de Agria's als de Innovators blijven na een Crown MH behandeling probleemloos tot eind juni bewaarbaar, doordat ze zeer lang kiemvrij blijven en daardoor haast geen vocht verliezen.

Het is al eind maart wanneer Van der Moere samen met teelt- en bewaaradviseur Leon Kramer van CZAV zijn fritesaardappelen van het ras Innovator controleert. Vlak onder de enige spaarzame tl-lamp die in de kleine gehuurde bewaarcel hangt, graven ze samen een zichtkuil van zo'n 50 centimeter diep. Elke knol die ze beetpakken onderwerpen ze driftig draaiend aan een grondige inspectie. Ze nemen samen een hand vol mee naar buiten om bij daglicht nog beter te kunnen beoordelen. En? Haast geen kiem te bekennen op een klein wit puntje na. Ze knippen vervolgens flink in elke knol en concluderen: keihard. De gunstige bewaarconditie

zet echter wel een streep door de afzetplanning van verwerker McCain die de fritesaardappelen eind maart al had willen ophalen. "De ademhaling van de Innovator is op een zeer laag pitje gebleven dankzij de toepassing van Crown MH. Daardoor zie je nu amper een kiem en zitten de knollen nog stevig in de schil. Een Innovator heeft bovendien snel last van inwendige kieming en daar blijf je na een behandeling met Crown MH mooi van gevrijwaard. Door die rustige aardappel zijn veel minder ventilatie-uren nodig. Heel erg mooi natuurlijk, want dat betekent dat de partij Innovator nauwelijks vocht en dus kilo's is kwijtgeraakt," zo ervaart de akkerbouwer. Deze situatie legt in alle opzichten het grote bewaarvoordeel van Crown MH bloot. Van der Moere zou deze partij gemakkelijk tot ver in juni kunnen bewaren, evenals de partij Agria die hij in een andere cel heeft opgeslagen. Het goed en probleemloos lang bewaren van dit ras was voor de akkerbouwer drie jaar geleden de aanleiding

om te starten met de toepassing. Hij kende de werking al van het gebruik in de zaaiuien die hij al vele jaren teelt. Het waren enkele teelt- en bewaarperikelen en het advies van Leon Kramer die het zetje gaven om Crown MH ook in de Agria toe te passen. "Ik had in het jaar ervoor Agria afgeleverd met 5 procent drijvers in de partij. Oorzaak daarvan was doorwas in de teelt met als gevolg veel ventilatie-uren en dus veel vochtverlies tijdens de bewaring. Ze moesten daardoor ook te vroeg weg. Ik wilde geen herhaling hiervan. Agria teel ik vrij en daarvoor heb ik de garantie nodig ze op elk gunstig prijsmoment af te kunnen leveren, dus als het moet ook laat in het seizoen. Met Crown MH kan dat prima. Uiteraard moet je dan rekening houden met de optimale spuitomstandigheden. Het middel is tegenwoordig vloeibaar en verdeelt daarmee gemakkelijk en volledig in de tank, zonder schuimen. Dat is een belangrijk begin van een succesvolle bewaring" meent Van der Moere. 🏰

De teeltbegeleider Zeer content over kennis en ondersteuning

"Dat mag je eerst wel even melden, we zijn als teeltbegeleiders bij CZAV zeer content over de kennis en ondersteuning die we van Certis krijgen als het gaat om Crown MH", zegt Leon Kramer met nadruk. "Dat is voor ons net zo belangrijk dan het gegeven dat het middel nu in de gewenste vloeibare vorm verkrijgbaar is. Crown MH is een mooi product, maar je hebt er pas echt profijt van wanneer je hier op de juiste manier mee omgaat. Voor consumptieaardappelen ligt het optimale spuitmoment drie tot vijf weken voor doodspuiten of afsterven van het gewas. Pas Crown MH alleen toe als het loof nog vitaal is en bij groeizaam weer, adviseer ik altijd. We letten dan eveneens op de knolmaat. Aanvullende regel daarbij is dat 80 procent in doorsnee groter moet zijn dan 30 millimeter. Het middel stopt de celdeling, dus spuiten op te kleine aardappelen kost opbrengst. Wat

Dankzij de toepassing van Crown MH zien Leon Kramer (l) en Wim van der Moere amper een kiem en zitten de knollen nog stevig in de schil.

ik nog als tip kan meegeven: geef jezelf de tijd om het juiste tijdstip van toepassing te bepalen. Schat het moment van doodspuiten of afsterven tijdig in, trek daar een maand vanaf, duik vervolgens in het gewas, meet de knolmaat, raadpleeg de weerberichten en roep eventueel de teeltadviseur erbij. Na de toepassing zijn de voordelen een optelsom van diverse zaken. Zowel uien als aardappelen kiemen na toepassen van Crown

MH met de handrem erop. Je brengt rust in de bewaring. Je hoeft aardappelen vaak minder straf te gassen, soms helemaal niet. Nog weinig genoemd, maar wel belangrijk, is de opslagreductie van achtergebleven knollen na de oogst. Hiervan kiemt, afhankelijk van het ras, 40 tot 95 procent een jaar later niet meer wanneer Crown MH is toegepast. En niet te vergeten de harde knollen bij het uitschuren als gevolg van minder vochtverlies."

Knollen nog mooi stevig dankzij Crown MH

In een nette bewaarcel met buitenluchtkoeling heeft akkerbouwer en veehouder Otto Vollebregt uit Achthuizen een hele mooie partij fritesaardappelen achter de planken liggen. Het gaat om de opbrengst van 4 hectare Fontane die bestemd is voor fabrikant Aviko uit Steenderen. Alhoewel het al begin april is, zijn de knollen nog mooi stevig dankzij de kiemremmer Crown MH.

Bij een inspectie in de bewaarschuur is slechts sporadisch op een enkele aardappel een wit kiempje zichtbaar. Volgens Vollebregt is dit absoluut geen enkele reden tot zorg. Zijn product is namelijk met Crown MH behandeld. Dit heeft hij tijdens het groeiseizoen, na de bloei, op een goed groen gewas gespoten. Crown MH gaat dan in de plant naar de knollen en zorgt dan later voor de kiemrust in de bewaring, licht hij toe. Ook moet je volgens Vollebregt echt goed letten op de tijdsduur van spuiten tot loofdoding. Die behoort drie tot vijf weken te zijn. Het is wel van belang dat de celdeling in de knollen voorbij is op het moment van spuiten, anders heb je kans op minder opbrengst. Dus dat is wanneer de knollen minimaal 25 tot 30 millimeter in doorsnee zijn. Sinds vorig

jaar is MH in vloeibare vorm verkrijgbaar en Vollebregt is daar zeer content mee. "Bovendien heb je geen last van stof en het middel schuimt ook minder in de tank. En iedereen weet dat een vloeibaar middel zich veel sneller verdeelt in het water en dat je sneller een homogene spuitoplossing krijgt.

Tot juni kiemvrij

Om het optimale spuitmoment te bepalen, roept Vollebregt altijd even de hulp van teeltadviseur Jan van der Slik van Mol Agrocom uit Oude Tonge in. Dat doet hij eveneens wanneer na een paar maanden van bewaren de eerste witte kiempuntjes op de aardappelen zichtbaar zijn. Vollebregt weet na drie jaar ervaring dat hij dan nog niet onmiddellijk de partij hoeft te gassen. "Crown MH geeft een enorme kiemgroei- en vertraging. Zie ik wat kiemen, dan bel ik Jan en samen bepalen we wanneer we de eerste keer gaan gassen. Vollebregt bewaart zijn aardappelen altijd lang, meestal tot begin juni. Toen ik nog geen Crown MH gebruikte lukte me het niet altijd om ze zo lang te bewaren. Dan begon ik al vroeg met gassen. Het was niet altijd mogelijk om ze daarmee tot juni kiemvrij te houden.

"Sinds ik Crown MH gebruik, blijven de aardappelen mooi hard tot het moment van aflevering", is de ervaring van Otto Vollebregt.

Bovendien versleten de knollen eerder door (kiem) vochtverlies. Sinds ik Crown MH gebruik hebben de aardappelen daar geen last meer van en blijven ze mooi hard tot het moment van aflevering." 🏰

De adviseur

"Met Crown MH lever je een beter eindproduct af"

Teeltadviseur Jan van der Slik heeft in zijn werkzame periode bij Mol Agrocom uit Oude Tonge al vele jaren ervaring met maleïne hydrazide (MH) opgedaan, zowel in aardappelen als in uien. "Heel belangrijk in beide gewassen is het tijdstip van toediening. In aardappelen is dat 3 tot 5 weken voor het loofdoodmoment, en in uien als ze beginnen te strijken. In uien is het gebruik van MH al lang toegestaan en weten de telers en voorlichters wel hoe ze hiermee om moeten gaan. Bij aardappelen is dat nog wat lastiger", weet Van der Slik. "Als je Crown MH op het goede moment hebt toegediend verdienen

je de investering volop terug. Je hoeft niet alleen minder te gassen, maar je levert ook een beter product af. Bovendien heeft het ook nog een belangrijke nevenwerking, namelijk de reductie van aardappelopslag. Bij Mol Agrocom hebben we al drie jaar achtereenvolgens een rassendemo gehad met veldjes behandelde en onbehandelde knollen waarvan we de opkomst bepalen. Van de behandelde knollen zie je dat 60 tot 95 procent niet opkomt, afhankelijk van het ras. Wat wel opkomt worden meestal zwakke en slappe planten die soms na een tijdje alsnog afsterven", weet Van der Slik uit ervaring.

"Een belangrijke nevenwerking van Crown MH is de reductie van aardappelopslag", weet Jan van der Slik.

“Wat telt is het resultaat”

Teeltadviseur Mario Riemens, werkzaam voor Van Overloop uit Aardenburg, heeft al ruim drie jaar ervaring met de toepassing van maleïne hydrazide (MH) in aardappelen. Telers in zijn werkgebied omarmen de nu als vloeibaar leverbare kiemremmer Crown MH in een scala aan aardappelrassen. “Wat telt is het resultaat en dat is de levering van een hoogkwalitatief eindproduct”, aldus Riemens.

In Zeeuws-Vlaanderen hebben akkerbouwers het gebruik van maleïne hydrazide (MH) in aardappelen al heel snel na de introductie in Nederland, nu alweer ruim vijf jaar geleden, opgepakt, vertelt Riemens. Niet alleen omdat ze de kiemremmer kennen van de goede werking in zaaiuien, maar zeker ook vanwege de al langere succesvolle praktijkervaringen van de Belgische collega's vlakbij. Zij weten al langer dat je met MH een hoogkwalitatief eindproduct kunt afleveren. Het middel zorgt namelijk voor een lange kiemrust in de aardappel en daardoor verliezen ze minder vocht en blijven ze langer stevig en dus houdbaar.

Juiste moment van toepassing bepalen

Crown MH is ook een uitkomst voor rassen die snel last hebben van inwendige kieming, zoals bijvoorbeeld het fritesras Innovator dat eveneens veel telers in dit deel van Nederland verbouwen. Riemens, die al vele jaren werkzaam is in de regio, heeft al veel kennis met Crown MH opgedaan. “Bij ieder ras hoort een gebruiksaanwijzing. Wat je vooral moet leren is het juiste moment van toediening bepalen. Je mag niet te vroeg spuiten en ook niet te laat. De praktijk leert dat dit het beste is, als de toepassing tussen de 3 en 5 weken voor loofdoof of afsterven gebeurt.

“Telers ervaren het als heel prettig dat de Crown MH sinds vorig jaar in vloeibare vorm leverbaar is”, krijgt Mario Riemens in de praktijk als een van de positieve reacties te horen.

Te vroeg spuiten doe je, wanneer de knollen of het loof nog met de celdeling bezig zijn. Bij nog actieve groei, vaak in de maand juli en tot de bloei, ben je zeker te vroeg. Dan spuiten zet de loofgroei stil. De celdeling in de knollen is voorbij wanneer de knollen 25 tot 30 millimeter groot zijn. Dat is rasafhankelijk. Maar bij toepassing 3 tot 5 weken voor loofdoof of afsterven zijn de knollen in de meeste gevallen al ver voorbij dit stadium. Het is een goed moment om te spuiten aan het begin van de afrijpingsfase. Het lastigst, als het gaat om het juiste tijdstip van toepassing, zijn de rassen waarvan de loofgroei plotseling op zijn retour kan gaan.” Als voorbeeld noemt Riemens de Lady Claire en Innovator. Daarvan kan het loof bij droge weersomstandigheden van het ene op het andere moment soms wel binnen drie weken volledig afsterven. Het is bij de genoemde rassen dus heel belangrijk om dat beginnende moment van afsterven tijdig te constateren.

Voor de zekerheid is het dan beter rond de 5 weken voor loofdoof de toepassing te plannen, om verrassingen te voorkomen. Wanneer de weersomstandigheden rondom de toepassing gunstig zijn, krijg je zonder problemen een prima kiemremmende werking in de bewaring, heeft Riemens meerdere jaren achtereen ervaren. Dien het toe bij groeizaam weer, spuit het liefst 's avonds en let op dat het nog minstens een nacht droog blijft, liefst nog langer, om het middel goed in het blad te laten trekken, luidt zijn advies. Telers ervaren het overigens als heel prettig dat de MH sinds vorig jaar in vloeibare vorm leverbaar is, voegt Riemens hier nog aan toe. Positieve reacties die hij te horen krijgt: Crown MH schenkt gemakkelijker, stuift niet bij het vullen van de tank en schuimt niet als je gaat roeren. 🏰